

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Δ/ση Περιβαλλοντικής Πολιτικής
Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας
Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών

Έργο

Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, Σύνταξη Προεδρικών Διαταγμάτων Προστασίας και Σχεδίων Διαχείρισης για τις Περιοχές του Δικτύου Natura 2000
(Έργο ΕΠΜ)

Μελέτη

Μελέτη 4: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Οριστικό Τεύχος ΕΠΜ 1^{ης} ομάδας περιοχών Παράρτημα Α Κεφαλαίου 4

Όροι και περιορισμοί

Σύνθετης Περιοχής Προστασίας της Βιοποικιλότητας Καλαμακίου-΄Ορη Ζάρκου

Ανάδοχος:

ECO-CONSULTANTS S.A.
BABIZOS - ZANNAKH MELETEΣ- EPEYNEΣ A.E.

Αετιδέων 5, 15561 Χολαργός, Τηλ.: 210 6540120, Fax: 210 6561004
E-mail: info@eco-consultants.gr, Website: www.eco-consultants.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΑΣΗ Ο.Ε.
εταιρεία μελετών

Αλ. Μιχαηλίδη 3, 546 40, Θεσσαλονίκη
Τ. +30 2310 85 14 84, Φ. +30 2310 84 13 37
URL www.HellenicForests.gr

Νοέμβριος 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΖΩΝΕΣ	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.	ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΔ 59/2018	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.	ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.	ΧΩΡΙΚΑ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	7
4.1	Ζώνες προστασίας οικοτόπων και ειδών	7
4.2	Ζώνες Βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων	7

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1-1: Προτεινόμενες ζώνες του ΠΔ 59/2018 στη σύνθετη ΠΠΒ Καλαμακίου – ορέων Ζάρκου (ELBA14209)	2
Πίνακας 2-1: Επιτρεπόμενες χρήσεις στην ζώνη διατήρησης οικοτόπων και ειδών (ΖΔΟΕ)	3
Πίνακας 2-2: Επιτρεπόμενες χρήσεις στην ζώνη Βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων (ΖΒΔΦΠ)	4
Πίνακας 2-3 Απαγορευμένες χρήσεις στην ζώνη Βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων (ΖΒΔΦΠ)	4
Πίνακας 4-1: Προτεινόμενες επιτρεπτές χρήσεις στην ζώνη ΖΔΟΕ-Γ1	7
Πίνακας 4-2: Προτεινόμενες απαγορεύσεις στην ζώνη ΖΔΟΕ-Γ2	7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΖΩΝΕΣ

Στην σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας (ΠΠΒ) Καλαμακίου – ορέων Ζάρκου, με κωδικό ELBA14209 προτείνεται από την ΕΠΜ, η υπαγωγή των εκτάσεων της, οι οποίες ρυθμίζονται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό, σε ζώνες χρήσεων γης, τις οποίες προβλέπουν τα άρθρα 14γ (Ζώνη Διατήρησης Οικοτόπων και Ειδών) και 14δ (Ζώνη Βιώσιμης Διαχείρισης Φυσικών Πόρων) του ΠΔ 59/2018.

Η αρίθμηση των ζωνών αυτών και η περιγραφή τους παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 1-1: Προτεινόμενες ζώνες του ΠΔ 59/2018 στη σύνθετη ΠΠΒ Καλαμακίου – ορέων Ζάρκου (ELBA14209)

Αρίθμηση ζώνης	Περιγραφή ζώνης
ΖΔΟΕ-Γ1	Βόρεια και νότια Πηνειού, παραποτάμιες εκτάσεις, λόφοι Γουνίτσας, Πάτωμα Μάνδρα
ΖΔΟΕ-Γ2	Όρη Ζάρκου
ΖΒΔΦΠ-Δ1	Λοιπές εκτάσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΔ 59/2018

Από τη νομοθεσία μας προβλέπονται συγκεκριμένοι όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος στις ζώνες χρήσεων του Π.Δ. 59/2018. Αυτοί οι όροι και οι περιορισμοί ισχύουν από κοινού με το υπόλοιπο νομικό πλαίσιο και εφαρμόζονται όπως ορίζει η ιεραρχία των κανόνων δικαίου.

Στις προτεινόμενες ζώνες της υπό εξέταση ΠΠΒ, οι όροι και περιορισμοί την εφαρμογή των οποίων προβλέπει το Π.Δ. 59/2018, είναι οι ακόλουθες:

Πίνακας 2-1: Επιτρεπόμενες χρήσεις στην ζώνη διατήρησης οικότοπων και ειδών (ΖΔΟΕ)

ΖΩΝΗ	ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
Ζώνη διατήρησης οικότοπων και ειδών (ΖΔΟΕ)	4.1 Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις 8.3 Περίθαλψη εξωνοσοκομειακές ψυχικής υγείας 8.4 Περίθαλψη) Μονάδες Πρόληψης και Καταπολέμησης των Εξαρτήσεων 12. Εστίαση μέχρι 200 m² 13. Αναψυκτήρια μέχρι 100 m² 15. Τουριστικά καταλύματα μέχρι 150 κλίνες, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις 16. Στάθμευση μόνο υπαίθρια 21Α Κέντρα Δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων και λοιπές συνοδευτικές δραστηριότητες 22. Επαγγελματικά εργαστήρια για την επεξεργασία τοπικών προϊόντων μέχρι 400 m² 24. Αγροτικές εκμεταλλεύσεις ανάλογα με ζώνη * 25. Εξορυστικές δραστηριότητες 26. Εγκαταστάσεις Μέσων μαζικής μεταφοράς 30.Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία 34. Εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας 35. Πάρκα κεραιών τηλεπικοινωνιών ραδιοφωνικών τηλεοπτικών σταθμών 36. Στρατιωτικές εγκαταστάσεις 36Α Κέντρα Περίθαλψης Ειδών Άγριας Πανίδα 47. Κατασκηνώσεις παιδικές εξοχές 48.1 Κατασκευές για διαμόρφωση εδάφους, εξωραϊσμό, αισθητική, λυόμενες προσωρινές κατασκευές, λειτουργία εξυπηρέτηση Μέσων μεταφοράς 48.2 Εγκαταστάσεις (δίκτυα υποδομής, σταθμοί μέτρησης ατμοσφαιρικής Ρύπανσης, μονάδες αφαλάτωσης, λοιπές επεξεργασίας νερού, υδροδότηση, συνοδά έργα) 49. Περίπτερα ενημέρωσης/ερμηνείας περι/ντος 50. Έργα πρόληψης υφαλμύρωσης 51. Έργα για διάβρωση, κατολισθήσεις, στήριξη 53. Αποκατάσταση βελτίωση υδατοαποθεμάτων 54. Πλωτές υποδομές/εγκαταστάσεις για θαλάσσια αναψυχή 55.Φάροι ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ Η ΕΝΤΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ 1.Κατοικία 2.Κοινωνική πρόνοια 3.Εκπαίδευση (ιδιωτικά μέχρι 1500 m²) 4.3 Ειδικές αθλητικές εγκαταστάσεις (Θρησκευτικοί, Πολιτιστικές εγκαταστάσεις, Διοίκηση τοπικής κλίμακας) 10.1 Εμπορικά καταστήματα 10.2 Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών 10.3 Υπεραγορές τροφίμων μέχρι 1500 m² 11.Γραφεία κέντρα έρευνας

*Η κατηγορία χρήσεων **24** περιλαμβάνει τις εξής υποκατηγορίες :

24.1. Γεωργικές, δασικές, κτηνοτροφικές, αλιευτικές και λοιπές αγροτικές εκμεταλλεύσεις και δραστηριότητες
24.2. Γεωργικές αποθήκες, θερμοκήπια και λοιπές εγκαταστάσεις αγροτικού τομέα (άρθρο 2 του από 31.5.1985 π.δ., Δ' 270).
24.3. Κτηνοτροφικές πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις Αντλητικές εγκαταστάσεις
24.4. Υδατοκαλλιέργειες (χερσαίες, θαλάσσιες, λιμναίες και ποτάμιες εγκαταστάσεις)
24.5. Πολυλειτουργικό αγρόκτημα (άρθρο 52 του ν. 4235/2014, Α' 32)
24.6. Κτηνοτροφικά Πάρκα (άρθρο 43 του ν. 4235/2014)
24.7. Αλυκές
24.8. Βόσκηση
24.9. Αλιεία (ερασιτεχνική και επαγγελματική)
24.10. Συλλογή φυτών, βοτάνων, ασπόνδυλων και μυκήτων (μανιταριών) και βενθικών οργανισμών από το υπόστρωμα της παραλιακής ζώνης
24.11. Θήρα
24.12. Ιππικά Κέντρα
24.13. Εγγειοβελτιωτικά έργα αγροτικής ανάπτυξης

Στη ζώνη **ΖΒΔΦΠ** ισχύουν όσες επιτρεπτές χρήσεις αναφέρονται στην ΖΔΟΕ και επιπλέον οι παρακάτω.

Πίνακας 2-2: Επιτρεπόμενες χρήσεις στην ζώνη Βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων (ΖΒΔΦΠ)

Ζώνη	ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ μόνο εντός σχεδίου οικισμού
Ζώνη Βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων (ΖΒΔΦΠ)	4.2 Μεγάλες αθλητικές εγκαταστάσεις 9. Συνεδριακά κέντρα, συνάθροιση κοινού 10.5 Εμπορικά κέντρα 10.6 Εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων -εκθεσιακά κέντρα 26.1 Αεροδρόμια 31. Χώρος επεξεργασίας αποθήκευσης και διάθεσης στερεών αποβλήτων /χώρος επεξεργασίας διάθεσης τοξικών αποβλήτων 37. Εγκαταστάσεις οχημάτων τέλους κύκλου ζωής 42. Ιππόδρομος 44. Καζίνο 45. Χώροι διεξαγωγής τεχνικών ψυχαγωγικών και τυχερών παιγνίων

Πίνακας 2-3 Απαγορευμένες χρήσεις στην ζώνη Βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων (ΖΒΔΦΠ)

ΖΩΝΗ	ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
Ζώνη Βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων (ΖΒΔΦΠ)	23. Βιοτεχνίες και βιομηχανίες υψηλής όχλησης 43. Πίστες αγώνων αυτοκινήτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Οι γενικής εφαρμογής όροι και περιορισμοί που προτείνει η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη να επιβληθούν στην υπό εξέταση ΠΠΒ προκύπτουν από τα ειδικά βιοτικά και μη βιοτικά χαρακτηριστικά της. Αυτοί οι όροι και περιορισμοί δεν δημιουργούν από μόνοι τους νομικό καθεστώς ούτε αποτελούν καθορισμό χρήσεων γης. Σκόπιμο όμως είναι να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαμόρφωση όρων και περιορισμών και για τον καθορισμό των χρήσεων γης στα πλαίσια της διαμόρφωσης και της θέσπισης του χωρικού σχεδιασμού, της διαχείρισης των δασών και των δασικών εκτάσεων, καθώς και για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων.

Οι προτεινόμενοι γενικοί όροι και περιορισμοί στην υπό εξέταση ΠΠΒ είναι οι ακόλουθοι:

1. Να γίνει οριοσήμανση των ζωνών και να τοποθετηθούν ενημερωτικές πινακίδες με τους όρους και περιορισμούς που ισχύουν εντός αυτών.
2. Στις ζώνες των ΠΠΒ να ισχύουν χωρίς εξαιρέσεις, χωρίς επιλεκτικές εφαρμογές και στο σύνολό τους οι όροι και οι περιορισμοί, που προβλέπονται στο σύνολο της νομοθεσίας μας.
3. Η επέκταση ή η τροποποίηση των ορίων των σχεδίων πόλης και των ορίων υφιστάμενων οικισμών, οι οποίοι εγκλείονται από τα όρια αποερματισμού Περιοχής Προστασίας Βιοποικιλότητας, ή εφάπτονται με αυτά (στην προκειμένη περίπτωση από τα όρια των ζωνών του άρθρου 14γ και 14δ του ΠΔ 59/2018), να διενεργείται, όπως ο νόμος ορίζει με την έγκριση προεδρικού διατάγματος. Προϋπόθεση για την έκδοση του διατάγματος αυτού είναι τα πορίσματα εγκεκριμένης μελέτης, πολεοδομικής ή σχεδίου πόλεως, η οποία έχει εκπονηθεί με τις οικείες για κάθε κατηγορία οικισμών διατάξεις, να τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα λελογισμένης και στο απόλυτα αναγκαίο μέγεθος επέκταση ή τροποποίηση των ορίων των σχεδίων πόλης ή των ορίων οικισμών.
4. Τα έργα και οι δραστηριότητες, η κατασκευή και η λειτουργία των οποίων στο ΠΔ 59/2018 προβλέπεται μόνο εντός σχεδίου πόλης ή οικισμών μπορούν σύννομα να κατασκευάζονται και στις ζώνες των ΠΕΒ εκτός σχεδίου πόλης ή ορίων οικισμού (στην προκειμένη περίπτωση εντός των ορίων των ζωνών του άρθρου 14γ και 14δ του ΠΔ 59/2018), εφόσον τα έργα αυτά προβλέπονται από άλλες διατάξεις (π.χ. του Χωρικού Σχεδιασμού) ή μετά από τροποποιήσεις του ή με επίκληση δημόσιου συμφέροντος (π.χ. εθνική άμυνα, τάξη, ασφάλεια, συγκοινωνία, επικοινωνία, αξιοποίηση του εθνικού πλούτου, ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης, εξασφάλιση εργασίας στους πολίτες). Προϋπόθεση για την υλοποίηση των έργων αυτών είναι η έλλειψη αρνητικής επίδρασης τους στους τύπους φυσικών οικότοπων και τα είδη τους, και στην εξασφάλιση της Ικανοποιητικής Κατάστασης Διατήρησής τους.
5. Έργα και δραστηριότητες εντός των ορίων αποερματισμού ΠΠΒ, στις οποίες είχαν επιβληθεί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος με τις διατάξεις της Πολεοδομικής νομοθεσίας (π.χ. ν. 2742/1999 και εγκεκριμένα πλαίσια χωρικού σχεδιασμού), της περιβαλλοντικής νομοθεσίας (π.χ. Ν. 1650/1986), της αρχαιολογικής νομοθεσίας, της δασικής νομοθεσίας (π.χ. Δασικός Κώδικας) όπως Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ), Αισθητικά δάση, κ.λπ. προτείνεται οι όροι και περιορισμοί αυτοί (συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης θήρας) να συνεχίσουν να ισχύουν.
6. Στις εκτάσεις, στις οποίες η θήρα αποτελεί σήμερα επιτρεπτή δραστηριότητα, προτείνεται να ασκείται σύμφωνα με χρονικούς και τοπικούς περιορισμούς που θα ορίζουν οι αρμόδιες δασικές αρχές.
7. Οι γεωργικές δραστηριότητες προτείνεται να ασκούνται με αυστηρή εφαρμογή των διατάξεων, οι οποίες αφορούν στη προστασία της γεωργικής γης και ιδίως της γης υψηλής παραγωγικότητας ή πρώτης προτεραιότητας.

8. Να αποτυπωθεί χαρτογραφικά η παρόχθια βλάστηση σε όλους του κλάδους του φυσικού υδρογραφικού δικτύου που διέρχονται από την περιοχή.
 9. Η βόσκηση (24.8) προτείνεται να ασκείται με αυστηρή εφαρμογή των προβλέψεων των οριστικών σχεδίων βόσκησης. Για τη διαμόρφωση των σχεδίων αυτών προτείνεται να λαμβάνονται υπόψη και τα πορίσματα της παρούσας που αφορούν στα μέτρα διαχείρισης της βόσκησης.
 10. Στο σύνολο των εκτάσεων των ΠΠΒ προτείνεται να επιτρέπεται η αβλαβής διέλευση ατόμων, ζώων και οχημάτων από το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, η συντήρηση, η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός και η σήμανση του δικτύου αυτού, των δικτύων τηλεπικοινωνιών και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και των απαιτούμενων δικτύων υποδομής και εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, μετά των παραρτημάτων αυτών (υπέργειων και υπόγειων).
 11. Στο σύνολο των εκτάσεων των ΠΠΒ προτείνεται να επιτρέπεται η αβλαβής διέλευση ατόμων από τα υφιστάμενα μονοπάτια, από ποδηλατοδρόμους κ.λπ.
 12. Στο σύνολο των κλάδων του υδρογραφικού δικτύου συνεχούς ροής προτείνεται να επιτρέπεται η αβλαβής διέλευση σκαφών, με όρους που καθορίζονται με διατάξεις της Υπηρεσίας Πολιτικής Προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη κατά περίπτωση και τις απαιτήσεις των συναρμόδιων υπηρεσιών (δασικές, περιβαλλοντικές, αλιείας, κ.λπ.).
 13. Στο σύνολο των εκτάσεων των ΠΠΒ προτείνεται να επιτρέπεται η κατασκευή σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τον αναγκαίο εξοπλισμό.
 14. Στο σύνολο των εκτάσεων των ΠΠΒ προτείνεται να επιτρέπεται η κατασκευή των απαιτούμενων εγκαταστάσεων και υποδομών έρευνας, διάσωσης, αντιπυρικής προστασίας και πυρόσβεσης.
- Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι όροι και οι περιορισμοί, τους οποίους η παρούσα μελέτη προτείνει να επιβληθούν στις ΠΠΒ είναι υπό την αίρεση των διατάξεων του χωρικού σχεδιασμού, τις μελλοντικές τροποποιήσεις του σχεδιασμού αυτού και την επίκληση λόγων υπέρτατου Δημοσίου Συμφέροντος και επιτακτικής ανάγκης υλοποίησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΧΩΡΙΚΑ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

4.1 Ζώνες προστασίας οικοτόπων και ειδών

Εκτός από τους όρους και περιορισμούς του άρθρου 14γ του ΠΔ 59/2018 (βλ. κεφ. 2) και τους γενικούς όρους και περιορισμούς που αναφέρονται παραπάνω (βλ. κεφ. 3) προτείνεται να ισχύουν και τα ακόλουθα:

Πίνακας 4-1: Προτεινόμενες επιτρεπτές χρήσεις στη ΖΔΟΕ-Γ1

ΖΩΝΗ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΤΡΕΠΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΖΔΟΕ-Γ1	Η αλιεία (24.9) στον Πηνειό ποταμό να διενεργείται σύμφωνα με χρονικούς και τοπικούς περιορισμούς των αρμόδιων αρχών.

Επίσης, στη ΖΔΟΕ-Γ1 να προστατεύεται αυστηρά η παρόχθια βλάστηση.

Πίνακας 4-2: Προτεινόμενες απαγορεύσεις στη ΖΔΟΕ-Γ2

ΖΩΝΗ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ
ΖΔΟΕ-Γ2	Η απαγόρευση εκμετάλλευσης των αργούντων ορυχείων που αποτελούν οικότοπο στενοενδημικών ειδών (χειρόπτερων).

4.2 Ζώνες Βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων

Δεν προτείνονται χωρικά εξαρτημένοι όροι και περιορισμοί.

Ισχύουν οι όροι και περιορισμοί του άρθρου 14δ του ΠΔ 59/2018 (βλ. κεφ. 2) και οι γενικοί όροι και περιορισμοί που αναφέρονται παραπάνω (βλ. κεφ. 3).